Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer levendbarende tandkarpers

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

INHOUD

1 Overzicht 3
2 Natuurlijk gedrag en behoeften 4
2.1 Algemeen 4
2.2 Populaire soorten 5
2.2.1 Guppy (*Poecilia reticulata, Lebistes reticulatus*) 5
2.2.2 Molly (*Poecilia sphenops*) 5
2.2.3 Platy (*Xiphophorus maculatus, Xiphophorus variatus*) 5
2.2.4 Zwaarddrager (*Xiphophorus helleri*) 5
3 Huisvesting en verzorging 6
3.1 Huisvesting 6
3.1.1 Gezelschap 6
3.1.2 Water 6
3.1.3 Bodembedekking en inrichting 7
3.1.4 Temperatuur 7
3.1.5 Filter 7
3.1.6 Belichting 8
3.2 Voeding 8
3.3 Verzorging 8
4 Gedrag en omgang met het dier 9
5 Gezondheid 9
5.1 Voortplanting en bijhorend gedrag 9
5.2 Meest voorkomende gezondheidsproblemen 10
6 Aankoop of adoptie 11
7 Kosten 12

1 OVERZICHT

Voer
Ik ben een gemakkelijke eter en lust graag droogvoer.

Voortplanting
Ik kan me erg snel vermenigvuldigen. Hou liever enkel mannetjes of vrouwtjes als je geen overbevolking in je aquarium wil.

Beschutting
Ik heb graag open zwemruimte en dichte beplanting langs de randen als beschutting.

Kweekvormen
Er zijn kweekvormen met lange vinnen, dikke buiken of afwijkende lichaamsvorm. Koop deze liever niet, deze vissen hebben niet zo'n goed welzijn.

Vreedzaam
Ik ben een actieve maar vreedzame vis, hou me daarom niet samen met agressieve of te grote vissen.

Sociaal
Ik ben graag samen met vissen van dezelfde soort. Hou me in een groep van minstens 5 soortgenoten.

Tropisch aquarium
Ik heb een tropisch zoetwateraquarium nodig, met een filter en verwarming.

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTEN

2.1 ALGEMEEN

Levendbarende tandkarpers zijn tropische zoet- en brakwatervissen die zeer geliefd zijn in de aquariumwereld. Ze hebben vaak schitterende kleuren, hun voortplantingsgedrag is fascinerend en veel soorten zijn zeer geschikt voor het gezelschapsaquarium. Ze behoren tot de onderorde van de *Anabantoidei.* Populaire soorten zijn guppy's, molly's, platy's en zwaarddragers. Alle hier besproken soorten zijn tropische zoetwatervissen die oorspronkelijk uit Zuid- en Midden-Amerika komen.

De vissen komen voor in zowel meren als rivieren met wisselende watertypes. Er zijn 31 geslachten en zeker 250 soorten levendbarende tandkarpers. Nog niet alle soorten hebben Nederlandstalige namen en je vindt ook zeker niet alle soorten in de winkel. Van een aantal veel gehouden soorten zijn er wel diverse kweekvormen te koop. Zo heb je molly's, platy's en guppy's in allerlei kleuren en met lange en korte vinnen. De wilde varianten variëren in grootte van 2-3 cm voor de dwergtandkarper (*Heterandria formosa)* tot 20 cm voor de zeilvintandkarper (*Poecilia velifera*).

De meeste levendbarende tandkarpers zwemmen door alle waterlagen en zijn vreedzame, actieve zwemmers. Enkel het levendbarende snoekje *(Belonesox belizanus)* zwemt het liefste in de bovenste waterlaag, net onder het wateroppervlak. Aan de bekstand van de vis kan je zien waar ze hun eten vandaan halen. De bekopening van levendbarende snoekjes zit bovenaan en ze eten drijvend voer. De bek van de andere soorten is naar voren gericht en deze soorten eten allerlei waterdiertjes, planten en algen.

Ze leven in scholen waarbij de mannelijke dieren duidelijk zichtbaar rondzwemmen en de vrouwelijke dieren zich vaker schuilhouden. Bij sommige soorten hebben de mannelijke dieren mooie kleuren om de vrouwelijke soortgenoten te imponeren. Mits een goede huisvesting, verzorging en gevarieerde voeding worden de meeste soorten 2 à 3 jaar oud, en sommige soorten tot 5 jaar oud.

Indeling in het dierenrijk

Rijk	*Animalia* (dieren)
Stam	*Chordata* (chordadieren)
Klasse	*Actinopterygii* (straalvinnigen)
Onderklasse	*Neopterygii* (nieuwvinnigen)
Infraklasse	*Teleostei* (beenvissen)
Orde	*Cyprinodontiformes* (tandkarpers)
Familie	*Poeciliinae* (levendbarende tandkarpers)

2.2 POPULAIRE SOORTEN

2.2.1 Guppy (*Poecilia reticulata, Lebistes reticulatus*)

De vissen van deze soort uit Midden- en Zuid-Amerika worden 5 à 6 cm lang. De mannetjes zijn beduidend kleiner en slanker dan de vrouwtjes, en ook veel kleurrijker. Guppy's kunnen zich zeer goed aanpassen aan verschillende waterwaarden en kunnen ook in kleinere aquaria worden gehouden, wat hen geschikte vissen voor beginners maakt. De kweekvormen hebben vaak erg lange vinnen, wat hen hindert bij het zwemmen. Hou deze kweekvormen niet bij andere drukke vissen en zorg dat er niet te veel stroming in het aquarium is. Het zijn makkelijke eters die het goed doen met droogvoer. Guppy's hebben de bijnaam 'miljoenenvisje' omdat ze zich zo makkelijk en veel voortplanten. Eén worp kan tot wel 70 jongen voortbrengen, die levend geboren worden en meteen zelfstandig zijn.

2.2.2 Molly (*Poecilia sphenops*)

De vissen van deze soort uit Midden- en Zuid-Amerika worden 6 à 12 cm lang. De mannetjes zijn kleiner dan de vrouwtjes. Hun aquarium moet minstens 80 cm lang zijn. Geschikt water is matig hard tot hard met een pH van 7,5 tot 8,5 en een temperatuur van 20 tot 28 °C. Het toevoegen van enkele eetlepels zeezout aan het water is goed voor de gezondheid van de vissen. Het zijn makkelijke eters die het goed doen met droogvoer en ook groenvoer en algen eten. De kweekvormen zoals de black molly kunnen gevoelig zijn voor ziektes.

2.2.3 Platy (*Xiphophorus maculatus, Xiphophorus variatus*)

De vissen van deze soort uit Mexico, Guatemala en Honduras worden tot 6 cm lang. De mannetjes zijn kleiner dan de vrouwtjes. Ze kunnen goed in kleinere aquaria van 60 cm worden gehouden en stellen geen bijzondere eisen aan de watersamenstelling. Hou ze bij een temperatuur van 21 tot 25 °C. Ze zijn zeer vreedzaam en kunnen goed met andere rustige vissen in een gezelschapsaquarium samenleven. Het zijn makkelijke alleseters die het goed doen met droogvoer en ook groenvoer en algen eten. Platy's zijn zeer geschikte vissen voor beginnende aquarianen, die in zeer veel kleuren in de handel beschikbaar zijn.

2.2.4 Zwaarddrager (*Xiphophorus helleri*)

De vissen van deze soort uit stromende wateren van Mexico tot Guatemala worden tot 12 cm lang. De mannetjes zijn kleiner dan de vrouwtjes en kunnen onderling agressief zijn. Ze kunnen in aquaria vanaf 100 cm worden gehouden. Geschikt water is matig hard tot hard met een pH van 7 tot 8 en een temperatuur van 22 tot 28 °C. Het zijn actieve vissen die goed in een gezelschapsaquarium passen. Zwaarddragers zijn alleseters die je voert met droogvoer, dierlijk voer en groenvoer. Er zijn veel kweekvormen en kleuren in de handel beschikbaar.

3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

Levendbarende tandkarpers hou je in een ruim opgezet **tropisch** zoetwateraquarium. Afhankelijk van de volwassen grootte van de vis en het aantal dieren moet je de aquariumgrootte aanpassen. Een vuistregel is dat de lengte van het aquarium minimaal tien keer de lengte van de grootste volwassen vis in het aquarium moet zijn. Voor de kleinste soorten is een aquarium van minimaal 40 x 40 x 40 cm (lengte x breedte x hoogte) aangeraden. Voor een soort die 10 cm lang wordt, moet dus een aquarium met een lengte van minimaal 100 cm voorzien worden. Zorg steeds voor een dekplaat op het aquarium om te voorkomen dat de vissen uit het aquarium springen.

3.1.1 Gezelschap

Levendbarende tandkarpers leven in natuurlijke omstandigheden in scholen, dus moeten ze ook in het aquarium in **kleine groepen van vijf of meer soortgenoten** worden gehouden. Mannelijke dieren kunnen zeer opdringerig zijn en voortdurend achter de vrouwelijke dieren aanjagen. Hou om deze reden **altijd meer vrouwelijke dan mannelijke dieren** als je wil kweken met je vissen. Kies tenminste drie vrouwelijke en twee mannelijke dieren. Bij de 'gekleurde' mannelijke **guppy's is het zelfs aangeraden geen vrouwelijke vissen te houden**, om overbevolking in het aquarium te voorkomen. Levendbarende tandkarpers planten zich in zoetwateraquaria zeer gemakkelijk voort en kunnen elke 2 maanden wel 30 tot 60 jongen krijgen. De meeste soorten eten hun eigen jongen op, en in een gezelschapsaquarium zullen de jonge vissen ook door andere dieren gegeten worden. Toch kan er snel overbevolking ontstaan.

De kleinere soorten levendbarende tandkarpers zijn zachtaardig en worden daarom niet met overheersende of agressieve vissen gehouden. Andere vreedzame soorten zijn wel geschikt om samen te houden met levendbarende tandkarpersoorten, mits ze dezelfde eisen hebben, o.m. op het vlak van temperatuur en waterkwaliteit. Grote levendbarende tandkarpers zoals het snoekje en zwaarddragers hebben de neiging om kleinere vissen te bejagen en zijn felle zwemmers. Ze hebben een groot aquarium nodig met andere grote vissoorten. Meer informatie over het kiezen van vissen.

3.1.2 Water

De meest gehouden levendbarende tandkarpers stellen **geen grote eisen aan de waterwaarden**. Leidingwater is van voldoende kwaliteit voor bijvoorbeeld guppy's, molly's, platy's en zwaarddragers. Een matige tot harde waterhardheid (9-16 dGH) en een neutrale pH (6,5 tot 7,5) zijn ideaal. Zoek vooraf de specifieke waterhardheidnorm, maar ook de exacte pH voor je tandkarpersoorten op. Controleer het leidingwater en corrigeer eventueel de waterwaarden. Je kan in de aquariumwinkel waterverbeterende producten kopen die geleidelijk de waterwaarden optimaliseren.

Een regelmatig onderhoud en een goed werkende filter houden de waterkwaliteit optimaal. Schommelingen in de waterwaarden bezorgen de vissen veel stress. Vermijd dat zoveel mogelijk. Voeg daarom de waterverbeteraar eerst in een emmer bij het water waarmee je gaat verversen, en laat dit een dag staan. De chemische reactie gebeurt in de emmer. Daarna voeg je tijdens de waterverversing gelijkmatig het water met de verbeterde samenstelling toe.

3.1.3 Bodembedekking en inrichting

Als bodembedekking is **donkergekleurd grind of grof zand** geschikt. Donkergekleurd grind laat de kleur van de vissen mooi uitkomen. Let erop dat het grind geen scherpe kantjes heeft, zodat de vissen er zich niet aan kwetsen. Levendbarende tandkarpers zijn geen typische bodemvissen, ze hechten daarom weinig belang aan het bodemmateriaal.

Spoel het zand of grind grondig tot het spoelwater helder is voor je het gebruikt. Zorg dat het zand of grind achteraan in het aquarium hoger ligt, zodat vuil naar voren komt en gemakkelijk af te hevelen is. Dit zorgt ook voor voldoende bodemdiepte voor de plantenwortels achteraan het aquarium.

De vissen verkiezen **veel beschutting van planten, in combinatie met open zwemruimte**. De grote soorten, met name de zwaarddragers, hechten meer belang aan open zwemruimte en de kleinere soorten hebben behoefte aan fijn gebladerde waterplanten. Kleine vissen overleven beter in een aquarium met veel fijne, dichte beplanting. De meeste soorten zijn planteneters en grazen aan algen, het is daarom noodzakelijk om enkele planten te hebben in het aquarium. De schade aan de planten blijft doorgaans wel beperkt. Meer informatie over de inrichting van een zoetwateraquarium.

3.1.4 Temperatuur

Deze levendbarende tandkarpers zijn **tropische vissen**. Guppy's, molly's en platy's hebben een watertemperatuur nodig tussen 24 en 26 °C. Zeilvintandkarpers en Jamaicatandkarpers *(Limia Melonagaster*) hebben een hogere temperatuur nodig, rond 28 °C. Zwaarddragers en dwergtandkarpers hebben liever een iets koeler aquarium, tussen 21 en 24 °C. De temperatuur verschilt dus per soort. Zoek dit vooraf op.

Gebruik een verwarmingselement om de temperatuur stabiel te houden. Kies een thermostaat die qua vermogen past bij het watervolume in het aquarium. Met een thermometer kan je de temperatuur nauwkeurig controleren. Zet de verwarming uit tijdens werkzaamheden in het aquarium, want anders gaat die kapot of verbrandt ze.

3.1.5 Filter

Je hebt een **goede filter** nodig voor de tandkarpers, ook voor kleine aquaria. In kleine aquaria is het moeilijk om een stabiel klimaat te creëren, dus is een goede filterwerking is noodzakelijk. Stem de grootte van de filter af op het aantal vissen in je aquarium. Vraag hiervoor advies in de aquariumspeciaalzaak of aan ervaren aquaristen.

Afhankelijk van de soort hebben ze graag water met een **lichte tot matige stroming**. Voor de kleinere soorten en speciaal gekweekte vissen met siervinnen is een lichte waterstroming aan de filteruitgang voldoende. De grotere soorten zoals hoogvinkarpers en zwaarddragers houden van matige waterstroming en zeer helder water. Een harde waterstroming is ongewenst.

Zelfs met een filter is het noodzakelijk om geregeld het water te verversen. Onzichtbare afvalstoffen stapelen zich namelijk geleidelijk op in het water. Bij een waterwissel verwijder je een deel vuil water uit het aquarium en vervang je dit door proper water. Door wekelijks 1/5de van de aquariuminhoud te verversen, kan je plotselinge schommelingen in de waterkwaliteit vermijden. Vervang de filterwatten wanneer ze vuil zijn of dichtslibben.

3.1.6 Belichting

De meeste soorten hebben **geen bepaalde voorkeur voor een type belichting**. Wel houden alle soorten van helder water en zijn ze overdag actief. Zet het aquarium niet in direct zonlicht. Zorg in het aquarium voor plekken met schaduw en schuilmogelijkheden.

Voor aquaria met felle belichting kies je het best voor zwaardplanten (*Echinodorus*), *Eusteralis* en *Ottelia* soorten. Bij gedempte verlichting kies je voor *Anubia's* en *Cryptocoryne* planten, want die groeien goed bij gedempt licht.

Voorzie een normaal dag-en-nachtritme met 10 tot 12 uren licht. Dit kan geregeld worden door een tijdschakelaar op de lampen aan te sluiten.

3.2 VOEDING

Guppy's, molly's, platy's en zwaarddragers zijn **omnivoren** en meestal geen moeilijke eters, ze aanvaarden zowel klein levend voer zoals watervlooien, muggenlarven, tubifex als diepvriesvoer, algentabletten en droogvoer. Ze hebben ook een duidelijke behoefte aan **plantaardig materiaal**. Wissel af met droogvoer waar algen en spirulina in zit om aan de behoefte aan plantaardig materiaal te voldoen. Let wel op: droogvoer verliest na opening en na verloop van tijd zijn vitamines. Gebruik daarom liever een klein potje dat vlug leeg is en let op de houdbaarheidsdatum.

Enkel **levendbarende snoekjes zijn echte jagers** die voornamelijk waterdiertjes eten. Ze aanvaarden zowel klein levend voer als diepvriesvoer. Als dierlijk voedsel zijn muggenlarven, watervlooien en artemia goed.

Afwisseling is heel belangrijk voor een goede gezondheid. Geef bij voorkeur een aantal kleine maaltijden per dag. Geef de vissen zoveel voer als ze in enkele minuten opeten. Geef niet meer, want resten voer vervuilen het water sterk en te veel voer doet de vissen vervetten. Sterke, dikke vissen mogen gerust eens een voermoment of een dag overslaan, mits ze in goede conditie verkeren.

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Controleer de temperatuur en filterwerking
- Voer de vissen enkele keren per dag een kleine portie
- Bekijk of ze hun normale gedrag vertonen

Minstens één keer per week

- Controleer de waterwaarden
- Hevel ongeveer 1/5de van het water af, samen met de plantenresten en het vuil. Voeg nadien nieuw water toe dat dezelfde temperatuur heeft als het aquariumwater
- Vervang de vuile filterwatten

Maandelijks

- Als de filter vuil is, spoel je het filtermateriaal uit. Doe dit tijdens een waterverversing met oud aquariumwater van dezelfde temperatuur. Zo blijven de goede bacteriën in het filtermateriaal aanwezig

(Half)jaarlijks

- Na 6 tot 12 maanden moet je de lampen vervangen. Ze geven dan minder licht of ze gaan stuk

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Levendbarende tandkarpers zijn de meest bekende aquariumvissen. Met name guppy's en platy's zijn leuke vissen voor beginners omdat ze zich zo makkelijk aanpassen aan een aquarium. Ook de vele jongen zien opgroeien, is een plezier voor een startende aquariumhouder. Het kweekgedrag kan je het hele jaar door waarnemen. Een nadeel is dan wel dat je vooraf moet bedenken wat je bij overbevolking van het aquarium met de overtollige vissen doet. Als je soorten raszuiver kweekt, dan wil een lokale dierenwinkel de jongen wellicht overnemen. In een gezelschapsaquarium kan je ervoor kiezen om er iets grotere soorten bij te nemen, zodat die een deel van de jonge vissen opeten.

Als je de vissen wil vangen, dan kan je een vangklok of een net gebruiken. Zet eerst een bak of transportzak klaar en vul deze half met water uit het aquarium. Vang de vissen rustig en breng ze meteen over in de bak of zak. Hou de tijd uit het water zo kort mogelijk zodat de vissen niet te veel stress krijgen. Sluit de bak of zak en zorg dat die halfgevuld is met water en half met lucht. Pak het geheel in met isolatiemateriaal zoals bubbelfolie en eventueel krantenpapier. Zo blijft het water op temperatuur en in het donker blijven de vissen rustiger. Transporteer de vissen voorzichtig zodat ze niet te veel heen en weer schudden. Voorkom ook lichtflitsen of trillingen zoals stoten tegen het aquarium.

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

Levendbarende tandkarpers planten zich zeer succesvol voort. Het speciale aan levendbarende tandkarpers is dat ze geen eieren leggen maar levende jongen baren. In het lichaam van de moedervissen zitten de jongen in eieren verpakt. Tijdens de worp komen de jongen uit het ei en zinken ze naar de bodem. Nadat de zwemblaas zich gevuld heeft met lucht, kan de jonge vis gaan zwemmen.

De mannelijke dieren zijn erg opdringerig en meerdere mannelijke dieren zullen een vruchtbaar vrouwelijk dier achternajagen. De vrouwelijke dieren kunnen van meerdere paringen sperma opslaan. Zo kunnen ze zelfs maanden na een paring nog zelf voor bevruchtingen zorgen. Typisch bij deze soorten is de zwangerschapsvlek. De vrouwelijke dieren hebben een zwarte vlek aan de achterkant van hun buik als ze drachtig zijn.

Het aantal jongen en de draagtijd hangen af van de soort. Gemiddeld worden er na een draagtijd van 23 tot 32 dagen 10 tot 50 jongen geboren. Sommige soorten werpen iedere paar dagen enkele jongen, en de jongen kunnen dan van verschillende ouderdieren zijn. De ouderdieren kennen geen broedzorg. In een goed onderhouden aquarium zonder roofvissen zal je al snel veel jongen hebben van deze soorten.

Geef de jongen fijn stofvoer of artemia als eten. Sommige soorten krijgen als jong een dooierzak met voedingstoffen mee, en deze hoeven pas na enkele dagen te eten. De meeste soorten eten direct na de geboorte.

Let op dat er niet te veel inteelt ontstaat doordat jongen zich met hun ouders en nestgenoten gaan voortplanten. Door inteelt kunnen de dieren zwak worden en afwijkingen ontwikkelen. Wissel eventueel vissen uit met andere aquariumhouders of koop nieuwe dieren aan om de genetische diversiteit op peil te houden.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Vissen die ziek zijn hangen vaak stil, knijpen de vinnen dicht, happen naar lucht en/of bewegen abnormaal. De vinnen van gezonde vissen moeten mooi openstaan en egaal ogen.

Als de vissen zich abnormaal gedragen, controleer dan altijd eerst de waterkwaliteit, de filtering en de temperatuur van het aquarium. Als de vissen naar lucht happen of hoog in het aquarium bij het wateroppervlak hangen, dan is er zeker iets mis. De meest voorkomende problemen zijn:

- **Nitraatvergiftiging**

Symptomen: diepe kleuren en snelle of zware kieuwbewegingen.
Ververs direct 1/3de van het water met water met dezelfde temperatuur. Doe dat nog eens enkele uren later. Controleer onmiddellijk de filterwerking en kijk of er geen rottend afval in het aquarium ligt. Let op, vergiftiging is ook mogelijk door te hoge nitriet- of ammoniumconcentraties.

- **Foutieve pH-waarde**

Symptomen: De vissen schieten door de bak of zijn compleet apathisch.
Ververs onmiddellijk 1/3de van het water met water met dezelfde temperatuur. Herhaal dit na enkele uren. Zoek de oorzaak van de pH-verandering.

Niet alleen afwijkende waterwaarden, maar ook tal van kiemen en parasieten kunnen ziektes veroorzaken. Raadpleeg een gespecialiseerde dierenarts voor vissen. Als de vissen uitzichtloos ziek zijn en lijden, dan kies je beter voor euthanasie. Let op als je medicatie geeft: verwijder altijd eerst de actieve kool uit de filter want anders haalt die de medicatie uit het water. Na een medicijnenkuur ververs je een deel van het water en filter je over actieve kool om de laatste restjes medicatie te verwijderen. Hou er rekening mee dat sommige medicijnen dodelijk zijn voor garnalen of kreeften.

De meest voorkomende ziektes en aandoeningen zijn:

- **Kweekfouten**
  Symptomen: bolle of kromme rug, afwijkende vormen, rare bewegingen, korte levensduur.
  Door de hoge mate van inteelt komt het vaak voor dat kweekvormen in de dierenwinkel afwijkingen vertonen. Kies gezonde vissen en voorkom te veel inteelt in je eigen aquarium. Overweeg om te zwakke vissen te laten euthanaseren.
- **Witte stip**
  Symptomen: De vis heeft letterlijk witte stippen op de schubben en vinnen. Vaak is hij lusteloos of eet te weinig.
  Vaak zijn slechte leefomstandigheden de oorzaak van een uitbraak. Verbeter de waterkwaliteit en behandel met geschikte medicatie volgens het advies van je dierenarts.
- **Buikwaterzucht**
  Symptomen: dikke buik, schubben staan open (zoals een dennenappel), uitpuilende ogen.
  Vaak is dit een symptoom van een andere infectie die de nieren aantast. Behandel met geschikte medicijnen volgens advies van je dierenarts of dood de vis als de ziekte al te ver gevorderd is.
- **Vinrot**
  Symptomen: De randen van de vinnen vervallen, ze hebben vaak witte randen. De vinnen worden steeds korter. Controleer of er geen andere vissen aan de vinnen bijten.
  Vaak is dit een gevolg van een te lage watertemperatuur. Verhoog de temperatuur en behandel met geschikte medicijnen volgens het advies van je dierenarts.

- **Vistuberculose, Vis-TBC, VisMycobacterium of VisMB**
  Symptomen: wonden die niet genezen, een opgeblazen vis, afstaande schubben, builen over het hele lichaam, regelmatige sterfte van een vis terwijl de omstandigheden goed zijn.
  Laat de diagnose stellen door een dierenarts. Vistuberculose kan niet afdoend behandeld worden. Het beste is de vis op een snelle manier uit zijn lijden te verlossen. Vis-TBC kan een chronisch probleem vormen eens je het in je aquarium hebt. Het is bijna niet weg te krijgen zonder het aquarium volledig leeg te halen en opnieuw te beginnen. Vaak is de beste oplossing om de omstandigheden optimaal te houden, zodat de overblijvende vissen voldoende weerstand kunnen bieden. Ze kunnen dan nog lange tijd gezond blijven.
- **Gasvorming**
  Symptomen: de vis zwemt moeilijk en drijft steeds boven.
  Als de vissen gulzig eten, kunnen ze te veel lucht opnemen wat gasophoping in de darmen geeft. Na een aantal uur is de lucht verdwenen en kunnen ze weer gewoon zwemmen. Geef het voer net onder het wateroppervlak, zodat de kans kleiner is dat de vissen lucht happen.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Levendbarende tandkarpers zoals guppy's, molly's, platy's en zwaarddragers zijn relatief gemakkelijk te houden tropische vissen. Ze komen het mooiste uit in een aquarium dat speciaal voor hen is opgezet. Voordat je de vissen koopt, zijn er een aantal punten om over na te denken:

- Heb je een geschikt aquarium voor de soort die je wil houden?
- Zijn eventuele medebewoners in het aquarium compatibel met deze soort?
- Heb je niet al gelijkaardige soorten waardoor ongewilde kruisingen kunnen ontstaan?
- Kan er iemand de vissen verzorgen als je op vakantie bent?
- Kan je, afhankelijk van de soort, enkele jaren voor de vissen zorgen?
- Het zijn scholenvissen, zijn je aquarium en de filtercapaciteit groot genoeg om er vijf of meer van dezelfde soort te houden?
- Weet je hoe je een aquarium moet onderhouden?
- Wil je 15 à 25 euro per maand betalen voor elektriciteit, water en voer?
- Weet je wat je gaat doen als je veel jongen hebt, of ben je bereid enkel mannelijke dieren te houden?

Alvorens vissen te gaan kopen moet het aquarium opgestart zijn. De filter heeft tijd nodig om goed te gaan werken. Start je aquarium minstens enkele weken op **voordat** je vissen gaat kopen.

De meeste soorten zijn gemakkelijk verkrijgbaar in dierenwinkels en aquariumspeciaalzaken. Wil je speciale soorten om mee te kweken, koop dan vissen aan via een aquariumclub of een vereniging van liefhebbers. Koop alleen vissen die er gezond uitzien, met gladde vinnen, een heldere glans en blinkende ogen. Koop alleen vissen als je zeker weet hoe je ze moet verzorgen en dat ze in je aquarium passen. Als je bij een handelszaak koopt, dan is de consumentenwetgeving van toepassing en heb je een wettelijke garantie op de gezondheid van de dieren.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Let goed op of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij Dierenwelzijn Vlaanderen via het Meldpunt verwaarloosde of mishandelde dieren.

Lees alles over de aankoop het transport en de introductie van nieuwe vissen in het aquarium.

7 KOSTEN

Een levendbarende tandkarper kost 1 tot 30 euro per vis, afhankelijk van de beschikbaarheid en soort. Het zijn scholenvissen, dus reken altijd op de aanschaf **van vijf of meer vissen van dezelfde soort.**

De maandelijkse kosten bedragen ongeveer 15 à 25 euro (afhankelijk van de grootte van de soort), inclusief het voer, filterwatten en de hogere water- en elektriciteitsrekening.

De aankoop van het aquarium en toebehoren zijn een eenmalige investering.

Richtprijzen voor een zoetwateraquarium met toebehoren

Aquarium volgens lengte	Kostprijs
40 cm	Vanaf 45 euro
60 cm	Vanaf 100 euro
80 cm	Vanaf 200 euro
100 cm	Vanaf 275 euro
120 cm	Vanaf 375 euro
150 cm	Vanaf 700 euro

Postadres
Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn